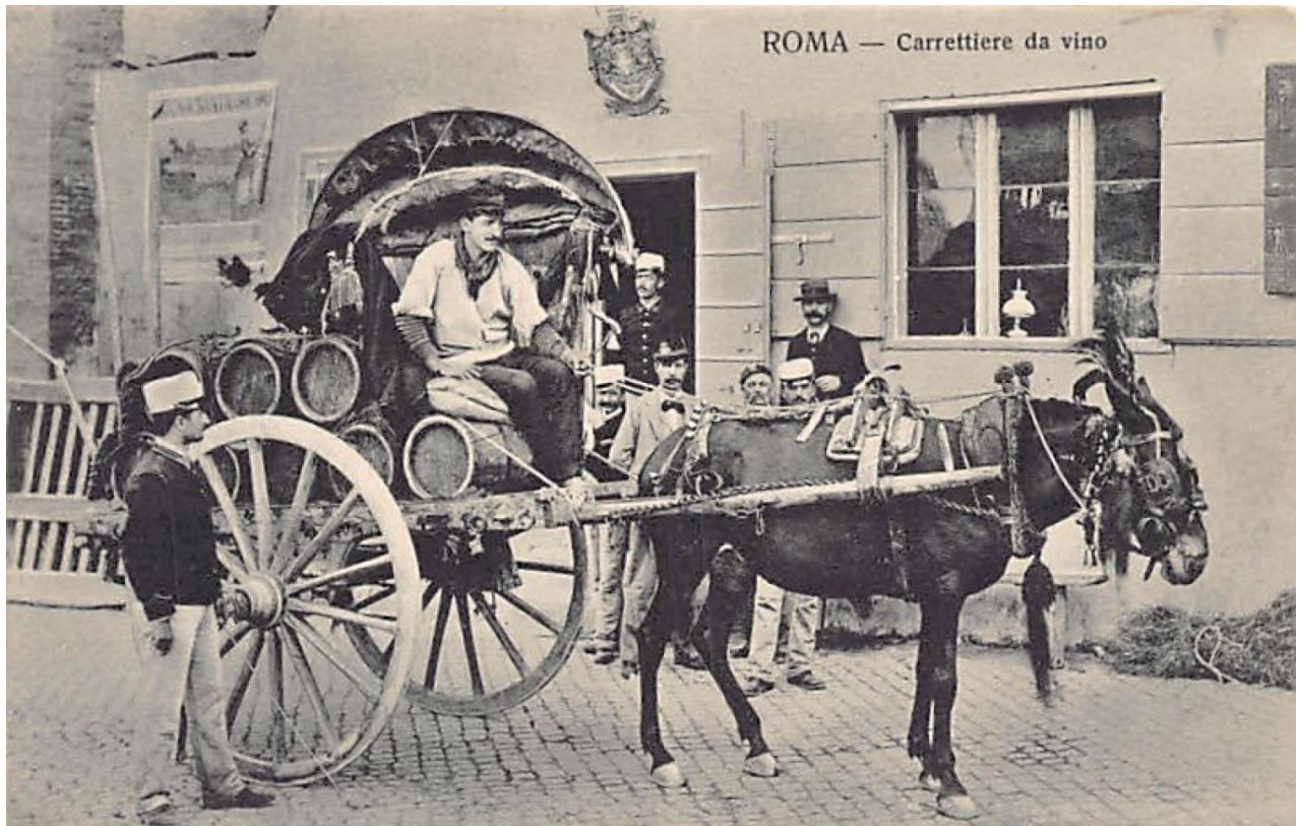

Wijnkarren in Rome

Lodewijk van Duuren

Beschrijving beeldzijde

Als titel staat rechtsboven: ROMA – Carrettiere da vino [ook belend als Carro da vino]

Een stilstaande versierde tweewielige kar is met een muilezel of ezel bespannen. De kar is geladen met acht tonnen, vijf onder en drie boven. Op dergelijke karren lagen standaard tien vaten van 50 liter wijn of acht vaten van 60 liter waaraan toegevoegd een vaatje van 20 liter. In totaal 500 liter wijn. Op de prentbriefkaart gaat het om het laatste type.

Op de kar zit de menner met pet en halsdoek op een kussen op de voorste ton, met opzij een opengeslagen kap. Aan de kap hangt een bel. Op de oogkleppen van de muilezel staan de letters DG. Ook de tonnen staan dezelfde letters in een ruit. Om de kar en in de deuropening van een gebouw staan een aantal mannen in uniform, vier met een witte pet en lichte broek, een man met donkere pet een driedelig pak en nog een man met een donkere pet. Slechts één man is in een burgerkostuum met hoed.

Heraldisch wapen Koninkrijk Italië. Een rood schild met een zilveren kruis

Het gebouw is geen woning gezien het wapenschild met wit kruis boven de deur. Het is het wapenschild van het Koninkrijk Italië van omstreeks 1900. In de vensterbak van het raam staat een olielamp. Links van de deur hangen affiches. Op een ervan is rechts een vrouw te zien en daarboven de tekst: ACQVA SANTA di ROMA. Dit is een reclame voor geneeskrachtig ("heilig") mineraalwater van de bron Egeria in Rome.

Het lijkt mij duidelijk dat het geheel in scène is gezet, maar wat stelt het precies voor? Mogelijk is het gebouw een belastingkantoor, douanekantoor, politiebureau of postkantoor.

Detail met affiche ACQVA SANTA di ROMA

Bron Egeria

De wijnkarren brachten de wijn uit de Castelli Romani naar de tavernes in de stad. De Castelli Romani ("kastelen van Rome") omvatten een gebied in de provincie Rome in Italië. Ze liggen aan de voet van de Albanse Heuvels, op korte afstand ten zuidoosten van Rome. Het gebied staat bekend om de productie van wijn, waaronder de witte wijn van Frascati.

Er zijn tientallen prentbriefkaarten met een dergelijke wijnkar bekend, maar dit is de enige waarbij de kar door mannen in uniform is omringd. Volgens Roberto Salvatori (2023) is hier sprake van een douane(kantoor) [dogana] bij de Porta San Giovanni in Rome. Volgens een andere bron is het een kar bij een tol(huis)[dazio] aan de Via Appia Nuova (Alvaris, 2011). Deze Via Appia Nuova komt uit bij de Porta San Giovanni.

Veel gemeenten in Italië hadden belastingen/ heffingen op luxe goederen zoals wijn die er binnenkwamen en die bedoeld waren voor consumptie. De term dogana is meer gebruikelijk voor de invoerrechten over de landsgrenzen, terwijl dazio gaat over binnenlandse invoerrechten.

Mogelijk is het gebouw op de kaart uit de omgeving van Rome aan de Via Appia Nuova, waar de firma invoerrechten voor de 500 liter wijn betaalde. Het is een indirecte verbruiksbelasting. Pas met de wet van 20 maart 1930 is deze wijze van belasting betalen afgeschaft.

Wijnkar omgeving van Rome. Onbekende uitgever.

Beschrijving adreszijde

Boven een dubbele deelstreep staat de postale aanduiding "CARTOLINA POSTALE (Carte Postale)". Geheel inks: "No. 235 Ernesto Richter, Via Serpentine 170, Roma. Door een etiket in het midden van de adreszijde is de geschreven tekst slechts gedeeltelijk leesbaar.

De geadresseerde is [Signora Luigra Verol?]ette / Piazza [di Monte] d'oro Roma. [of Piazza Medaglie d'oro]. Op het deel voor de correspondentie staat de tekst: Ringra[ziamenti?] / infin[itamente?] / Maria [Jorugieta?] / 19.9.09 De postzegel is afgeweekt, maar het stempel is nog gedeeltelijk zichtbaar. Onder het etiket is een tweede stempel zichtbaar. Kopstaand bij de deelstreep staat een ovaal met 163 gestempeld, mogelijk een bestellersstempel. Rechts onder in potlood het cijfer 29 (een huisnummer?) en linksboven een 2. Op een of andere wijze is deze kaart in handen gekomen van iemand die op de adreszijde in het midden een etiket met een blauwe rand heeft geplakt, met de tekst: "de wijn is in Italië de gewone volksdrank, zoals bij ons het bier. De vaten wijn worden in een klein karretje, met muilezel bespannen, vervoerd."

De datering van de foto is van voor 1905, want Ernesto Richter heeft deze foto ook gebruikt voor prentbriefkaarten met een ongedeelde adreszijde.

Advertentie Ernesto Richter, uitgever van kaarten van Rome en omgeving.

Uitgever Ernesto Richter

Ernesto Richter was een uitgever van prentbriefkaarten uit Rome, eerst gevestigd in de Via di S. Giovanni 85 en later in de Via dei Serpenti 170. Hij had zich gespecialiseerd in afbeeldingen van de stad Rome, van kunstwerken uit de musea van Rome, van de monumenten in de stad en van de omgeving van Rome.

Fotograaf Cesare Vasari

De originele foto waarmee de kaart is gedrukt is ook bekend. De fotograaf is Cesare Vasari, geboren te Arezzo in 1846 en overleden in 1901 in Rome. Hij had een fotostudio in Rome. De foto dateert uit ongeveer 1880, het is een albuminedruk met de afmetingen 19,5 x 25 cm. Voor de prentbriefkaart is een uitsnede gemaakt die iets smaller is dan de originele foto. Onder de foto staat: 646 Dintorni [=omgeving] di Roma -Costumi -Carro da Vino.

Bronnen

- Federico Flora et al., 1931. Dazio e dogana. In: Enciclopedia Italiana.
[https://www.treccani.it/enciclopedia/dazio-e-dogana_\(Enciclopedia-Italiana\)](https://www.treccani.it/enciclopedia/dazio-e-dogana_(Enciclopedia-Italiana))
- Roberto Salvatori, settembre 2023. Trattorie, osterie e Fraschette del tempo che fu.
<https://centrostudisalvatori.blogspot.com/2023/09/trattorie-osterie-e-fraschette-del.html>
- Museo delle Civiltà - Museo delle Arti e Tradizioni Popolari "Lamberto Loria" . . .Carro da vino.
<http://www.idea.mat.beniculturali.it/museo-civiltà-mnatp/temi-espositivi/la-terra-e-le-risorse/item/11-carro-da-vino#prettyPhoto>
- Alvaro ed Elisabetta Alvaris. Barroccio al dazio della Via Appia Nuova a.
<https://www.flickr.com/photos/dealvaris/6219821477>
- Lightmotif Vintage. Environs de Rome, charrette à vin, Italie. <https://lightmotif-vintage.com/products/environs-de-rome-charrette-a-vin-italie>

111826. Rom. Römischer Weinwagen aus den Albanerbergen [monti Albani]. Uitgever Kunstanstalt Josef Müller (KJM). Door Carl Wuttke (3 Januari 1849, Trebnitz- 4 juli 1927, München). Duitse landschap- en architectuurschilder.

Versie 30 maart 2024